ÚTMUTATÓ

„NÉPI ÉPÍTÉSZETI PROGRAM KERETÉBEN NÉPI ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEK MEGÚJULÁSÁT TÁMOGATÓ SZAKMAI ELŐKÉSZÍTÉSRE VAGY ÉPÜLETFELÚJÍTÁSRA IGÉNYELHETŐ TÁMOGATÁSRÓL”

CÍMŰ

TÁJÉKOZTATÓHOZ

2026.

ÉRVÉNYES: A 2026. NOVEMBERÉBEN MEGJELENT TÁJÉKOZTATÓVAL EGYÜTT

TARTALOMJEGYZÉK

1. ÚTMUTATÓ CÉLJA, HATÁLYA 3

2. A KÉRELMEZHETŐ TÁMOGATÁS CÉLJA: 3

3. NÉPI ÉPÍTÉSZETI EMLÉKEK TERVEZETT HELYREÁLLÍTÁSÁRA VONATKOZÓ IRÁNYADÓ SZAKMAI ÉS MŰSZAKI AJÁNLÁSOK, A NÉPI ÉPÍTÉSZETI PROGRAM ELVEI: 4

4. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK MÓDJA 6

5. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM KÖTELEZŐ MELLÉKLETEI 6

5/A. A NÉPI ÉPÍTÉSZETI KARAKTERT HORDOZÓ FALUKÉPEK HELYREÁLLÍTÁSÁT CÉLZÓ, KÉRELMEK SPECIÁLIS RENDELKEZÉSEI 12

6. TÁMOGATÁSI KÉRELMEK ELBÍRÁLÁSÁNAK MÓDJA 13

7. TÁJÉKOZTATÁS A TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉS MEGKÖTÉSÉRŐL 16

8. A FEJLESZTÉSSEL ÉRINTETT INGATLANRA VONATKOZÓ FELTÉTELEK 16

9. A MEGVALÓSÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES ENGEDÉLYEK IGAZOLÁSÁNAK MÓDJA 18

10. A SAJÁT FORRÁS BIZTOSÍTÁSÁRA VONATKOZÓ TÁJÉKOZTATÓ 19

11. VÉDETTSÉG IGAZOLÁSA 20

12. TÁJÉKOZTATÁS A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL, FINANSZÍROZÁSRÓL 23

13. A KÖZBESZERZÉSI KÖTELEZETTSÉGRE VONATKOZÓ TÁJÉKOZTATÓ 24

14. A MEGVALÓSÍTÓ BIZTOSÍTÉK IGÉNYE 25

15. KÖTELEZŐ INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS 26

16. EGYÉB TÁJÉKOZTATÁS 27

17. A TÁJÉKOZTATÓVAL, A PROJEKT KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSSAL ÉS A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSSAL KAPCSOLATOS LEGFONTOSABB JOGSZABÁLYOK 29

1. Útmutató célja, hatálya

Az Útmutató „*Népi Építészeti Program keretében népi építészeti értékek megújulását támogató szakmai előkészítésre és/vagy épületfelújításra igényelhető támogatásról*” elnevezésű Tájékoztatóhoz kapcsolódó dokumentum (a továbbiakban: Útmutató) célja, hogy a 2026. novemberében közzétett Tájékoztató tekintetében további információt nyújtson a minden támogatást igénylőre vonatkozó általános feltételekről.

Az Útmutató a Tájékoztató elválaszthatatlan része, amely a *Kérelem kitöltési segédlet*tel együttesen tartalmazza a Támogatási Kérelem benyújtásához szükséges összes feltételt. A *Kérelem kitöltési segédlet* tájékoztató jelleggel az online felületen megtalálható kitöltő programba feltöltendő adatok, dokumentációk és nyilatkozatok összességét mutatja be .pdf formátumban.

A Támogatási Kérelem benyújtójával a kapcsolattartás (eltérő rendelkezést kivéve) a folyamatot segítő online felületen megadott hivatalos elérhetőségeken zajlik. A Teleki László Alapítvány (a továbbiakban: Megvalósító/Támogató) a kommunikációt online kezdeményezi, jellemzően rendszerüzeneteken keresztül, ezért kiemelten fontos a Kérelmezőnek a regisztráció során olyan valós e-mail címet megadnia, ami magánszemély esetében a sajátja (nem hivatali vagy munkahelyi), egyéb szervezet esetében pedig a hivatalos levelezésre használt, amit naponta ellenőriz.

2. A kérelmezhető támogatás célja:

A Tájékoztató 1. pontja szerint a támogatás célja a kiemelt történeti értéket képviselő, meglévő hagyományos népi építészeti értékek értékmegőrző, megtartó szemléletű helyreállítása.
A Program támogatja a területi védelem alatt álló együttesek meglévő egyedi történeti értéket hordozó (elsősorban külső, homlokzati) elemeinek értékőrző-megújító kezdeményezéseit is. A forráson keresztül a Megvalósító további célja a hagyományos építési technikák újraélesztése.

A népi építészeti emlékek
- **szakmai előkészítésére** (helyreállítását megelőző szakmai dokumentációinak elkészítéséhez), illetve
- **felújítására** (szakmai előkészítéssel már rendelkező ingatlanok esetében, a dokumentációk birtokában), valamint
- csak kisebb társművészeti alkotások esetében **felújítási munkákra szakmai előkészítéssel** (maximum 1 vagy 2 restaurátori munkanemre vonatkozó restaurálási/helyreállítási munkák esetében – pl. szoborfelújítás, díszítőfestés restaurátori tevékenységei)

igényelhető támogatás.

Egy ingatlan szakmai előkészítésére egyszeri alkalommal nyújtható be támogatási kérelem. Ettől eltérni csak kivételes esetben, előre nem látható vagy egyedi szakértői vizsgálatok és helyreállítási tervek igénye alapján lehetséges. (pl. utólag feltárt díszítőfestés, speciális szakértői vizsgálatok)
Épületfelújításra vonatkozó kérelem csak a szükséges szakmai dokumentációk birtokában és bemutatásával nyújtható be.
Jól lehatárolt épületrészek vagy szerkezetek felújítására, vagyis részleges épületfelújításra is van mód támogatási kérelmet benyújtani, akár egy több évre ütemezett teljes helyreállítás részeként. Ebben az esetben a szakmai anyagokban, a kérelem tárgyának szöveges ismertetésében egyértelműen szükséges rögzíteni a tervezett ütemezést, illetve, hogy jelen kérelem pontosan mire vonatkozik.

Támogatási kérelem csak a védett épület/építmény beépített elemeire, szerkezeteire vonatkozhat, berendezési tárgyakra nem.

3. Népi építészeti emlékek tervezett helyreállítására vonatkozó irányadó szakmai és műszaki ajánlások, a Népi Építészeti Program elvei:

A történeti értékek megőrzésére és megújítására vonatkozó műszaki ajánlásokat és elvárásokat részletesebben az online felületen a „*Dokumentumok*” menü alatt hozzáférhető **Műszaki Segédlet** tartalmazza.
Már a szakmai előkészítés (*kutatás, értékazonosító és állapotfelmérő dokumentációk, szakvélemények és építészeti tervdokumentáció elkészítése*) során az ajánlások figyelembevételével szükséges eljárni.

Tervezési, helyreállítási és hasznosítási elvek a Népi Építészeti Programban:

- A támogatás célja a meglévő hagyományos építészeti értékek megőrzése és helyreállítása, így teljes történeti épület elbontására, újjáépítésére támogatás nem kérelmezhető. Kivételt képeznek azon szerkezetek, melyek felújítása, helyreállítása az építéstechnológia alapján máshogy nem oldható meg (pl.: boronafalas épületek).
- A népi építészeti emlék földterületén (telkén) új épület tervezésére és építésére támogatás nem kérelmezhető.
- ***Meglévő műemléki (történeti) érték bontása nem támogatható, a kérelmezett szakmai előkészítésnek vagy építési tevékenységnek ez nem lehet célja.***
  Történeti épületszerkezetek/épületrészek esetében elbontás vagy csere csak **kivételes esetben**, a helyreállítás megvalósíthatatlanságát alátámasztó szakvélemény alapján lehetséges.
- Meglévő műemléki érték bővítése csak arányos kiegészítésként, a történeti értéket képviselő épület/épületrész teljesértékű felújításán túl valósítható meg a népi építészeti értékek tiszteletben tartásával.
- Tetőtér beépítés szándékával (kialakítására/megtartására) támogatás nem kérelmezhető. A már kialakított tetőtér beépítés megtartásának szándéka mellett az épület egyéb

helyreállítási munkái, szakmai előkészítése sem támogathatók! Tetőtér beépítés a fenntartási időszakban sem létesíthető egy, a Népi Építészeti Program keretében támogatott népi építészeti emléken.

- A fenntarthatóságot biztosító tervezett használati mód illeszkedjen az épület eredeti funkciójához, tereihez, térszervezéséhez. (Az új funkció ne okozza eredeti válaszfalak, tartófalak, födémek elbontását, történeti nyílások átalakítását. A használhatóság/lakhatóság érdekében szükséges vizesblokk/konyha elhelyezésénél vizsgálni szükséges annak legoptimálisabb helyét.)
- Az épület
    - eredeti/történeti tömegét;
    - térstruktúráját, térkapcsolatait;
    - nyílásrendszerét, homlokzati nyílásrendjét;
    - épületszerkezeteit, anyagait

  tiszteletben kell tartani, meg kell őrizni.
- A Program nem támogatja a népi építészettől idegen anyag- és színhasználat, továbbá építészeti formák alkalmazását, valamint az épület eredeti tömegét, térstruktúráját, térkapcsolatát és homlokzati nyílásrendjét sértő beavatkozásokat, épületidegen funkció kialakítását.
- A népi építészeti emlékek egysége a porta, így a szakmai előkészítés, a szakértői és tervezői feladatok, valamint a helyreállítás ki kell terjedjen a teljes porta történeti építményeire, és környezetükre, melynek része a kerítés is.
- A tervezett beavatkozások az épület eredeti szerkezeteihez igazodóan hagyományos anyaghasználattal, megmunkálással kerüljenek megtervezésre.
- Elvárt a hagyományos építőanyagok (pl. vályogtégla, tégla, fa, égetett agyag cserép, nád, szalma) és technológiák alkalmazása.
- Elvárt a hagyományos műszaki megoldások alkalmazása (pl. tapasztás, bárdolás), mai műszaki megoldások megfontolt, csak elkerülhetetlen esetben történő használata (pl. beton és szigetelő anyagok, fóliák kerülése).
- A tetőn tetőfólia és ellenléc beépítése nem alkalmazható!
- Elvárt a meglévő történeti értékek, szerkezetek, építészeti elemek és építőanyagok (pl. tető, ajtó, ablak, hajópadló, tüzelőberendezés) megtartása, a meglévő -értékleltárban is rögzített- történeti értékek az állagmegóvási, felújítási munkálatok során **nem bonthatók el.**
- A megsemmisült, illetve a műemléki szakértői nyilvántartásban szereplő kutató által az épületen végzett falkutatás során előkerült építészeti részletek, építészeti elemek hiteles rekonstrukciója a történeti források és helyi analógiák szakértői vizsgálata alapján történhet.
- A feltárt festés/szín alkalmazása, a feltárt díszítőfestés bemutatása szükséges (előzetesen a terveken is).
- Nem támogatott az eredeti történeti szerkezetek indokolatlan elbontása, cseréje (pl. hőszigetelő üvegezés elhelyezésének érdekében eredeti, jó állapotú ablak bontása, újragyártása).
- Nem támogatott a népi építészettől idegen anyaghasználat pl.: hőszigetelés homlokzati falakon, cementes vakolatrendszer, beton, betontérkő burkolat, szeletelt téglaburkolat, injektált alapmegerősítés stb.

- Nem jelenhet meg napelem/napelemes cserép, klíma, illetve egyéb gépészeti berendezés az épületen vagy annak környezetében.

4. A Támogatási Kérelem benyújtásának módja

A Támogatási Kérelmek benyújtása **kizárólag** a Teleki László Alapítvány által működtetett www.nepiprogram.hu **internetes online felületen** történő regisztrálást követően, egy ott kezdeményezett kérelemhez tartozó űrlapok és sablonok kitöltésével és a kötelező mellékletek online felületen történő visszacsatolásával lehetséges.
A Támogatási Kérelem kizárólag a fentebb jelzett online felületen keresztül, **digitális formában** nyújtható be. A Támogatási Kérelem benyújtása díjmentes.
A Támogatási Kérelem beérkezését követően a Megvalósító 30 (harminc) munkanapon belül rendszerüzeneten keresztül értesítést küld a Kérelmező részére a benyújtott Támogatási Kérelem befogadásáról, szükség szerint hiánypótlás kéréséről vagy elutasításáról a formai és tartalmi követelmények vizsgálatát követően.

5. A Támogatási Kérelem kötelező mellékletei

Az online kitöltendő űrlapok adattartamát a *Kérelem kitöltési segédlet* dokumentumon lehet előzetesen áttekinteni. (Az online felületen a „Dokumentumok” menü alatt elérhető, előzetes áttekintésre létrehozott *Kérelem kitöltési segédlet* tájékoztató jellegű.) Az űrlapok kitöltése és benyújtása **kizárólag az online felületen** keresztül történhet. A kitöltő felület a megadott adatok alapján állítja össze a kérelem benyújtásához indokolt feltöltések listáját.
A Támogatási Kérelem keretében az alábbi űrlapok kitöltése és mellékletek csatolása szükséges:

1. ***Személyes adatok (1. űrlapoldal):*** a Kérelmező vagy törvényes képviselője (szerződő fél) legfontosabb adatait tartalmazza. Ezekből az adatokból generálódnak a kérelem benyújtásához csatolandó nyilatkozatok. Amennyiben egy ingatlannak több tulajdonosa van, úgy a társtulajdonosok hozzájáruló nyilatkozatát szükséges csatolni.
   Egyház vagy jogi személy Kérelmező esetén előfordulhat, hogy a képviseletre nem egy, hanem több személy együttesen jogosult. Ebben az esetben egyikőjük nevére szükséges a kérelmet kitölteni és ahol aláírás szükséges, ott szerepeljen minden képviseletre jogosult aláírása. Kérjük továbbá csatolni annak hivatalos igazolását, hogy kik a képviseletre jogosult személyek.
   Amennyiben a Kérelmező -támogatás esetén- a támogatás megvalósítása során kapcsolattartót kíván bevonni a folyamatba, úgy a nevére szóló meghatalmazást a 6. űrlapoldalon az „Egyéb opcionális feltöltések” pontban csatolhatja a Dokumentumok menü alatt elérhető minta szerint. A kapcsolattartó személyére vonatkozó meghatalmazás alapján az ilyen személy csak támogatás esetén vehető igénybe.
   A KÉRELMET NEM NYÚJTHATJA BE A MEGHATALMAZOTT.
   A törvényes képviselő nem meghatalmazott, hanem jogi képviseletre jogosult.
2. ***Projekt adatok (2. űrlapoldal):*** a fejlesztéssel érintett ingatlan legfontosabb adatait (hrsz. cím, védettség típusa) tartalmazza.

3. ***Ingatlan bemutatása (3. űrlapoldal):*** a fejlesztéssel érintett ingatlan történetének, értékeinek és jelenlegi állapotának, korábbi felújítások szöveges bemutatása; maximum 2000 karakter terjedelemben.
4. ***A tervezett fejlesztés részletes bemutatása (4. űrlapoldal):*** a beavatkozások, tevékenységek, igénybe venni tervezett szolgáltatások szöveges ismertetése és kiválasztása, a fejlesztést követő hasznosítás leírása. Az online felületen legördülő menüpontok közül valamennyi tervezett munkanemet, munkaelemet ki kell választani Az itt kiválasztott munkanemek jelennek meg a pénzügyi terv űrlapon (5. űrlapoldal).
5. ***Pénzügyi terv (5. űrlapoldal):*** az adatmezők kitöltésével állítható össze, melyben a 4. űrlapon kiválasztott tevékenység költségét **bruttó** összegben kell megadni, vagyis a tervezett tevékenységnek megfelelő pénzügyi terv sorban rögzítve az igényelt összegeket. Az online rendszer a bevitt adatok alapján számolja ki az igényelt támogatás és az ahhoz tartozó minimálisan szükséges önerő **bruttó** összegét (Nem természetes személy esetén az ÁFA nyilatkozat figyelembevételével).
6. ***Csatolandó mellékletek (6. űrlapoldal):***
    a. ***Tulajdonjog igazolása:*** 30 napnál nem régebbi (digitálisan lekérhető) hiteles lehetőleg **szemle típusú** (nem teljes másolat), **tehermentes tulajdoni** lap (.pdf formátumban). A tulajdoni lap beszerzésének költsége a Kérelmezőt terheli. Az egyszerűsített határozat elnevezésű dokumentum tulajdoni lap másolatként nem használható, így el sem fogadható. A haszonélvezeti jog vagy az özvegyi jog nem minősül tehernek. (Az egyéb tehernek nem minősülő ingatlan-nyilvántartási bejegyzések körét az Útmutató [8.] pontja tartalmazza.) A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételeket és az esetlegesen csatolandó további dokumentumokat (pl. Használati megállapodás - kizárólag önkormányzati vagy magyar állami – kivételesen nemzeti parki - tulajdon esetében, közös tulajdon esetén társtulajdonosi hozzájáruló nyilatkozat, vagyonkezelő vagy haszonélvező esetében tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozat) jelen Útmutató [8.] pontja tartalmazza.
    b. ***Fotódokumentáció:*** a fejlesztéssel érintett épület/építmény a Támogatási Kérelem **benyújtáskori állapotát** bemutató minimum 16, maximum 30 színes fotó csatolása (.jpg formátumban), a kép tartalmának rövid szöveges leírásával. Tehát **minimum 16 db, meghatározott témájú kép csatolása szükséges az alábbi felsorolás szerint**:
        - utcaképi össznézet (az ingatlan és szomszédos épületekkel)
        - utcai nézet (ház és kerítés)
        - utcai nézet (telekhatár felőli nézet szomszédos épülettel)
        - utcai homlokzatrészlet (ablak)
        - utcai részlet (tető, eresz)
        - ház teljes udvari nézete (udvari homlokzat és tornác a tetővel)
        - ház udvari homlokzat részletei (ablak)
        - ház udvari homlokzat részletei (ajtó)
        - ház udvari homlokzat részletei (tornác, eresz)
        - lakóház és gazdasági épületek (össznézet udvarral)
        - épület tetőszerkezet (padlástéri fotó faszerkezettel)
        - épület belső (ajtóval)
        - épület belső (ablakokkal)
        - épület belső (födémmel)

- épület belső (boltozattal)
- lakóépület értékes részlet

valamint, ha van gazdasági épület, akkor további:

- gazdasági épület (utca felőli nézet)
- gazdasági épület (udvar felőli nézet)
- gazdasági épület (hátsó kert felőli nézet)
- gazdasági épület részlet (nyílászáró)
- gazdasági épület részlet (szerkezet)
- opcionális (további helységek belső képe, értékes részletek, ablakok, ajtók, tüzelőberendezés, burkolatok, pince).

Lakó és gazdasági funkciótól eltérő épület/építmény esetében a bemutatás meghatározott témáihoz igazodó megjelölésekhez szükséges feltölteni az elvárt számú képi dokumentációt, **magyarázó képaláírással** ellátva.

A feltöltött képek minden esetben részletesen mutassák be a kérelemmel érintett szerkezeteket!

Archív vagy korábbi állapotot bemutató fotót szintén a 6. űrlapoldalon, az „Opcionális feltöltések” közé lehet csatolni.

c. ***Saját forrás rendelkezésre állásának igazolása:*** jelen Útmutató [10.] pontjában részletezetteknek megfelelően.

d. ***Költségterv és alátámasztó ajánlatok***: részletes költségterv .pdf formátumban (táblázatos formában tartalmazza -a pénzügyi terv alátámasztására- a tervezett tevékenységeket és azok részletezett nettó, áfa és bruttó költségeit, árajánlatokkal alátámasztva. A költségterv a pénzügyi tervben szereplő tevékenységek/munkanemek bontásában sorakoztatja fel, összesíti az árajánlat egyes tételeit, annak költségeit. Lsd: „Dokumentumok” menü alatt elérhető „Kiválasztható tevékenységek listája” -ban található **Költségterv minta**). Épületfelújításra vonatkozó kérelemnél a költségtervet alátámasztóan nemcsak a kivitelezői munkák, hanem a hozzájuk tartozó tervezői művezetés, műszaki ellenőri árajánlatok feltöltése is szükséges, amennyiben ilyen van. (*Javasolt műszaki ellenőr bevonása az épületfelújítási munkákba annak érdekében, hogy a kivitelezés során biztosított legyen a kivitelező munkájának folyamatos műszaki ellenőrzése.*) **Saját tevékenység nem számolható el, és nem tervezhető a költségtervben. A generálkivitelezés/építésszervezés/pályázatíró szolgáltatási díja nem számolható el a támogatás terhére és nem tervezhető a részletes költségtervben.** *(Az árajánlatok hivatalos dokumentumok, minden esetben tartalmazzák legalább az ingatlan címét, helyrajzi számát, az árajánlatot adó nevét/cégnevét/jogosultságát/jogosultsági számát, adószámát, titulusát, hivatalos aláírását, a dátumot és áfatartalmat. Az árajánlat műszaki tartalma csak a benyújtott kérelemben szereplő műszaki beavatkozásokra vonatkozó tételeket tartalmazza.)*

e. ***Védettségi rendelet*** *(csak helyi védelem esetén):* a helyi (egyedi vagy területi) védettséget megállapító önkormányzati településkép-védelmi rendelet (mellékletekkel együtt) teljes tartalmú digitális másolatának csatolása szükséges, melyet az ingatlanra vonatkozó védettségi jelleg beállításával az online rendszer kötelezően feltöltendő mellékletként listáz. (Védettség igazolását részletesen ld.: jelen Útmutató [11.] pontjában).

f. ***Szakértői anyagok***

Az épületfelújításra, helyreállításra vonatkozó támogatási kérelemhez, az épület adottságai szerint szükséges szakmai előkészítő dokumentációkat a kitöltő felület 6. űrlapja minden esetben kéri. *A szakmai előkészítésre vonatkozó kérelemnél pedig a Kérelmező által kiválasztott tevékenységek elkészíttetésére vonatkozó árajánlatokat szükséges a 6. űrlapoldalon feltölteni*. Annak eldöntésében, hogy milyen szakmai előkészítő anyagok, szakvélemények szükségesek egy épület esetében, a Műszaki Segédlet segítséget nyújt.

*Épületfelújításra vonatkozó kérelem esetén****:*** **az ingatlan felújítását előkészítő szakértői dokumentációk (szakvélemények, tervdokumentáció) vonatkozó ponthoz történő feltöltése a végezni kívánt tevékenység alapján az online felületen kötelezően csatolandó elemként jelenhet meg**, ezek abban az esetben is csatolandók, amennyiben a tervezett tevékenység nem engedélyköteles.

A tervezett fejlesztés bemutatása során a legördülő menüből kiválasztott munkanemek alapján különböző ***szakmai dokumentációk*** (pl. építéstörténeti dokumentáció és értékleltár, faanyagvédelmi szakvélemény) csatolása szükséges (.pdf formátumban). A dokumentációk a kiválasztott munkanemek szerint jelennek meg kötelező elemként az online feltöltési felületen. A szükséges dokumentációk részletezését jelen Útmutató mellékletét képező Műszaki Segédlet tartalmazza. A Támogatási Kérelem mellékleteként benyújtandó szakmai dokumentációk tartalma és jellege eltérhet az engedélyezési folyamat során alkalmazandó jogszabályokban rögzített elvárásoktól. A bővebb dokumentációk a szakmai döntés megalapozottságát szolgálják. Az online felület „Dokumentumok” menü alatt elérhetők az általánosságban leggyakrabban előforduló szakmai dokumentációkkal kapcsolatos szakmai elvárások.

Tervdokumentáció: a hatályos jogszabályok szerint szükséges hatósági/építési/restaurálási engedélyezési tervdokumentáció digitális formában (egy darab ún. összefűzött .pdf formátumban) való csatolása. (Felhívjuk a figyelmet, hogy a történeti értékek gondos megőrzéséhez és felújításához az építési tevékenységet megelőzően kiviteli és/vagy (részlet)tervek készítése válhat majd szükségessé. A tervdokumentáció minimálisan elvárt tartalma: felmérési tervek állapotrögzítéssel, felújítási tervek a tervezett beavatkozások részletes és pontos ismertetésével, műszaki leírás, tervezői költségvetés kiírás)

g. ***Örökségvédelmi engedély/ bejelentés igazolása****:* A védettség jellegétől függően és a tervezett fejlesztésben bejelölt munkanemek alapján az online felület felkínálja az adott tevékenységhez kötelezően feltöltendő engedélyeket.

Szakmai előkészítésre vonatkozó kérelem esetén műemléki védettség esetén az örökségvédelmi/építésügyi hatósági engedélyezési eljárás lefolytatásának szükségességére vonatkozó hatósági igazolás, vagy helyi védelem esetén településképi eljárás lefolytatásának szükségességére vonatkozó polgármesteri igazolás bemutatása szükséges.

Épületfelújításra vonatkozó kérelem esetén az elkészített szakmai előkészítés alapján megszerzett örökségvédelmi/építésügyi engedély határozat, vagy a településképi véleményezési/bejelentési eljárásban született döntés bemutatása szükséges. (Településképi eljárás helyi védelem alatt álló ingatlanoknál fordulhat elő, melynek szükségességéről a településképvédelmi rendelet vagy a helyi önkormányzat tud tájékoztatást adni a tulajdonosoknak.)
A hatósági tájékoztatás lapjait egy darab ún. összefűzött .pdf (max. 20 MB) formátumban kell feltölteni.

h. ***A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiállított igazolás Kérelmező köztartozás-mentességéről***
A **Kérelmezők**nek a köztartozásmentességet is igazolniuk kell 30 napnál nem régebbi NAV igazolással. Az egyéni vállalkozóként támogatást benyújtó magánszemélyekre a *szervezetekre v*onatkozó nyilatkozat- és igazolásminta használatos. A köztartozásmentességet a Kérelmező önmaga nem igazolhatja, kizárólag hiteles hatósági dokumentum fogadható el. Szervezetek esetén - kivéve gazdasági társaságok - a NAV honlapján elérhető online köztartozásmentes adatbázisból lekért 30 napnál nem régebbi igazolás is elfogadható.
1. Természetes személy Kérelmező esetén:
30 napnál nem régebbi Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiállított igazolás a Kérelmező köztartozás-mentességéről, mely tartalmazza a Kérelmező adóazonosító jelét is (csak egyéni vállalkozói adószám feltüntetése nem elegendő). A köztartozásmentes adatbázisból lehívott dokumentum nem elégséges, a NAV igazolást nem helyettesíti;
2. Egyéni vállalkozó kérelme esetén:
30 napnál nem régebbi Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiállított igazolás a Kérelmező köztartozás-mentességéről, mely tartalmazza a Kérelmező adószámát és adóazonosító jelét is. (NAV igazolásként a köztartozásmentes adatbázisból lehívott dokumentum nem fogadható el.)
3. Jogi személy kérelme esetén:
Adótartozás, köztartozás mentességet igazoló 30 napnál nem régebbi dokumentum (gazdasági társaságok esetén NAV igazolásként a köztartozásmentes adatbázisból lehívott dokumentum nem fogadható el.);

i. ***A szervezet létezését igazoló dokumentum (pl. cégkivonat, törzskönyvi kivonat)*** - *szervezet esetén szükséges*
A szervezet létezését igazoló, aktuális (30 napnál nem régebbi) dokumentum (pl. cégkivonat, bírósági kivonat, törzskönyvi kivonat);

j. ***Egyéb opcionális feltöltések***: az épület bemutatását segítő, értékeinek feltárásához elkészített dokumentációk vagy korábban mások által megjelentetett ismertetések (maximum 10 db, .pdf formátumban). Ide töltendők fel a korábbi támogatások elszámolását igazoló dokumentumok.

Természetes személy Kérelmező esetén benyújtandó további dokumentumok:

1. Az elnyert támogatási folyamatban való közreműködés céljából meghatalmazott eljárása esetén, a meghatalmazás legalább teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan (két tanú hitelesíti az

aláírásokat) *Tartalomra vonatkozóan minta az online felület „Dokumentumok” menü alatt elérhető*.;
2. Közös tulajdon esetén a társtulajdonos és/vagy haszonélvező hozzájáruló nyilatkozata (legalább teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalva) *Tartalomra vonatkozóan minta az online felület „Dokumentumok” menü alatt elérhető.;*
3. Vagyonkezelő vagy haszonélvező kérelmező esetén tulajdonosi hozzájárulás (legalább teljes bizonyító erejű okiratba foglalva).
Önkormányzati vagy magyar állami tulajdonú ingatlant használó esetén tulajdonos, illetve/és vagyonkezelő hozzájáruló nyilatkozata teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan.

Jogi személy kérelme esetén benyújtandó további dokumentumok:

1. Az elnyert támogatási folyamatban való közreműködés céljából meghatalmazott eljárása esetén, a meghatalmazás (legalább teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalva) *Tartalomra vonatkozóan minta az online felület „Dokumentumok” menü alatt elérhető*.;
2. Közös tulajdon esetén a társtulajdonos és/vagy haszonélvező hozzájáruló nyilatkozata (legalább teljes bizonyító erejű okiratba foglalva) *Tartalomra vonatkozóan minta az online felület „Dokumentumok” menü alatt elérhető*.;
3. Vagyonkezelő kérelmező esetén tulajdonosi és/vagy haszonélvező hozzájárulás teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan.
4. Önkormányzati vagy magyar állami tulajdonú ingatlant használó esetén tulajdonos, illetve/és vagyonkezelő hozzájáruló nyilatkozata teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan.

k. A Népi Építészeti Program az egyes emlékek szakszerű helyreállításának előkészítése és megvalósítása szakmai és anyagi támogatása mellett azt a feladatot is ellátni hívatott, hogy veszélyeztetett népi építészeti örökségünket feltérképezze és a támogatás felhasználásával felújított helyszínek szakmai anyagait egy kutatható adatbázisban összegyűjtse.
Ennek érdekében kérjük a szakmai előkészítés dokumentációira vonatkozóan minden szakértő és tervező írásbeli hozzájárulását is csatolni az **elkészített** szakértői és tervezői dokumentációkhoz. Az online felület „Dokumentumok” menü alatt elérhető „Tájékoztató, segédletek” pontban megtalálható a **SZERZŐI JOGI NYILATKOZAT minta**, melynek kitöltését, aláírását és bemutatását kérjük biztosítani minden bevont szakmai közreműködő részéről. A szerzői jogi nyilatkozatokat a támogatási kérelem 6. űrlapoldalán az „Egyéb Opcionális Feltöltések” ponthoz kérjük feltölteni. (**Amennyiben a kérelem szakmai előkészítésre vonatkozik, úgy a szerzői jogi nyilatkozat feltöltése nem releváns.** A támogatási szerződés aláírásának feltétele az eredetiben aláírt, papír alapú nyilatkozatok megküldése Támogató részére. Amennyiben ez már korábban megtörtént, úgy elegendő a kérelemhez feltöltött elektronikus példány.)

Az online felületen az űrlapok kitöltése és a csatolandó mellékletek feltöltésének teljesítése még nem jelenti automatikusan a támogatási kérelem benyújtását.
A kérelem űrlapjainak kitöltésével a felület a 7. űrlapoldalra automatikusan generálja az összefűzőt nyilatkozatokat, melyek az alábbiak:

a. ***Természetes személy Kérelmező esetén benyújtandó dokumentum:***
   1. *„Nyilatkozat támogatási döntéshez természetes személy kérelme esetén”* kezdetű dokumentum a Kérelmező által aláírva (*a felület generálja a bevitt adatok alapján)*;

b. ***Jogi személy kérelme esetén benyújtandó dokumentumok:***
   1. Nyilatkozat átláthatóságról (*a felület generálja a bevitt adatok alapján)*;
   2. *„Nyilatkozat támogatási döntéshez szervezet kérelme esetén”* kezdetű dokumentum Kérelmező cégszerű aláírásával ellátva (*a felület generálja a bevitt adatok alapján)*

A kitöltés és feltöltés lezárásával, majd a felület által generált nyilatkozatok letöltését, aláírását, visszatöltését követő benyújtási folyamat lépéseinek végrehajtásával történik meg a kérelem benyújtása.

Felhívjuk a Kérelmezők figyelmét, hogy a „Dokumentumok” menü alatt elérhető, a Tájékoztató mellékletét képező nyilatkozat nyomtatványok csak tájékoztatásul szolgálnak, azok Kérelmezőre vonatkozó pontos tartalmát a Támogatási Kérelem benyújtásának lezárásakor az online felületkezelő rendszer állítja elő a Kérelmezőre vonatkozó – a Kérelmező által megadott - adatokkal automatikusan kitöltve.
Az online kitöltő program által létrehozott nyilatkozat bármilyen jellegű megváltoztatása, átírása tilos, az a Támogatási Kérelem elutasítását vonhatja maga után!

Ahol az Útmutató 30 napnál nem régebbi dokumentum benyújtását írja elő (pl. tulajdoni lap, NAV igazolás, szervezet létét igazoló dokumentum,) ott a benyújtás időpontja az irányadó a 30 nap számítása esetén. (A napon naptári nap értendő.)

Amennyiben a Támogatási Kérelem benyújtásakor a Kérelmező a fenti dokumentumok valamelyikét nem csatolja, vagy a sablonok kitöltése nem megfelelő, a Megvalósító – a befogadásról való döntést megelőzően - **egyszeri** alkalommal - határidő megjelölésével- az online felületen keresztül hiánypótlási felhívást intéz a Kérelmezőhöz [Útmutató 6. pont]. A felület rendszerüzenetben küld tájékoztatást arról, hogy a Kérelmezőnek üzenete érkezett és kéri, hogy lépjen be a felületre. Ilyen esetben a befogadásra nyitva álló határidő a hiánypótlás időtartamával meghosszabbodik.

5/A. A népi építészeti karaktert hordozó faluképek helyreállítását célzó, kérelmek speciális rendelkezései

A kérelmet a közterülethez -vizuálisan is- csatlakozó/tartozó népi építészeti emlékek, különösen a szakrális kisemlékek helyreállítására vonatkozóan lehet benyújtani **a helyi Önkormányzat részéről. Ilyen esetben a megvalósítás elsődleges kötelezettségvállalója az Önkormányzat.**

Csatolandó dokumentumok:

a. az érintett ingatlanok 30 napnál nem régebbi szemle típusú tulajdoni lapjai;
b. az érintett ingatlanok tulajdonosainak, illetve haszonélvezőinek hozzájáruló nyilatkozata;
c. közös tulajdon esetén a tulajdonosok nyilatkozata a meghatalmazott személyére vonatkozóan;
d. közös tulajdon esetén a tulajdonosok meghatalmazása a meghatalmazott személyére vonatkozóan;
e. a tulajdonos(ok) kötelezettségvállaló nyilatkozata a fenntartási időszakra vonatkozó szerződés megkötésére;
f. az Önkormányzatra vonatkozó köztartozásmentességet igazoló okirat, saját forrás rendelkezésre állásának igazolása és a szervezet létét igazoló dokumentum;
g. egyéb dokumentumok tekintetében az általános szabályok értelemszerűen alkalmazandóak: pl. védettség igazolása, költségterv és árajánlatok, fotódokumentáció stb.

Javasoljuk a mintadokumentumok használatát, melyet az online felület „Dokumentumok” menüpontjában találhatnak meg.

6. Támogatási Kérelmek elbírálásának módja

Amennyiben a beérkezett Támogatási Kérelem arra alkalmas, a befogadásáról a Megvalósító – a benyújtástól számított harmincadik munkanapig – a felhasználói fiók levelező rendszerébe tájékoztatást, **befogadó nyilatkozat**ot küld. A nyilatkozat a Támogatási Kérelem befogadását, Bírálóbizottság elé terjesztését jelenti, azonban **nem jelenti** a Támogatási Kérelem teljes tartalmi, szakmai megfelelőségének igazolását.

A benyújtott Támogatási Kérelem esetében **egy alkalommal** a kapcsolattartásra megadott e-mail címre, az online rendszeren keresztül, hiánypótlási felhívás kiküldésére kerülhet sor, amennyiben:

- a Támogatási Kérelem hibásan vagy hiányosan került benyújtásra, és a hibák, hiányosságok olyan jellegűek, hogy hiánypótoltatás keretében pótolhatók,
- az igényelt támogatás összege meghaladja a minimálisan vagy maximálisan igényelhető támogatási összeget, vagy a támogatási arány meghaladja a Tájékoztatóban meghatározott támogatás mértékét,
- a Kérelmező nem csatolja hiánytalanul a jelen Útmutató [5. és 5/A] pontjában előírt dokumentumokat, nyilatkozatokat, igazolásokat.

Nem minősülnek pótolhatónak az előírt szükséges dokumentumok, ha a hiányosságok mértéke jelentős, a Kérelem tárgyának tartalmi összefüggéseire nem ad megfelelően elégséges információt, vagy az elvárt témához és tartalomhoz felvitt adatok nem megfelelőek, a csatolt dokumentumok nem értelmezhetőek (pl. üres lapok, nem releváns tartalmú dokumentációk, a folyamatban nem használt adattartalmú anyagok). Ilyen esetben a Támogatási Kérelem hiánypótlási felhívás és érdemi vizsgálat nélkül kerülhet **elutasításra**.

A Népi Építészeti Program online Támogatási Kérelem benyújtására létrehozott felületén a

regisztrációt követően, az adatok feltöltése, a szükséges dokumentációk benyújtása a rendelkezésre állástól folyamatos, a feltöltés egyes fázisai időszakosan is menthetőek. **A feltöltött adattartalmú, de jogi nyilatkozattal nem lezárt Támogatási Kérelmek nem minősülnek benyújtottnak, így érdemi bírálatra sem kerülhetnek.**

A Kérelmező a hiánypótlás rendszerüzeneten keresztüli kiértesítés megküldésétől számított 7 **(hét) munkanapon belül köteles a hibák kijavítására vagy a hiányok pótlására**. A hiánypótlásra való felhívás a pótlandó dokumentumok jellegére tekintettel ettől eltérő, hosszabb határidőt is megszabhat. A hiánypótlás nem, vagy nem megfelelő, vagy nem a megszabott határidőben történő teljesítése esetén a Támogatási Kérelem elutasításra kerülhet.

A Támogatási Kérelem hiánypótlási felhívás és érdemi vizsgálat nélkül kerülhet elutasításra, akkor, ha

- a Kérelmező nem tartozik a Tájékoztató [3.] pontban rögzített, a támogatás igénybevételére jogosultak körébe,
- nem ítélhető meg támogatás a Kérelmező részére a Tájékoztató [4.] pont szerint,
- a Támogatási Kérelem nem a Tájékoztató [2.] pont szerinti ingatlanra vonatkozik, illetve
- ha a hiányosságok nem minősülnek pótolhatónak (ld. fentebb).

Az Áht., Ávr. VI. fejezet – támogatások felhasználására vonatkozó előírásainak maradéktalan érvényesítése és a Támogatási Kérelem elbírálása érdekében Bírálóbizottság került létrehozásra.

Amennyiben a Támogatási Kérelem megfelel a Tájékoztatóban és az Útmutatóban rögzített feltételeknek, a Megvalósító szakmai értékelésre a Bírálóbizottság elé terjeszti. A támogatható kérelmekről kizárólag a Bírálóbizottság foglal állást. Az értékelés főbb szempontjai:

- **a támogatási célnak való megfelelés, a műemléki/történeti érték megőrzése,**
- az Útmutató [3.] pontban megfogalmazott műszaki ajánlások teljesülése, az azoknak való megfelelés,
- **a műemléki/történeti értékek megléte és állapota,**
- **a műemlék/védett épület értéke és veszélyeztetettsége,**
- a tájház-épület szakmai listákon elfoglalt helye (elsősorban a *Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről* szóló 27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet 5. számú mellékletben helyrajzi számmal is azonosított, továbbá a tájház hálózat Magyarországon (K) (2000) című – The Network of Rural Heritage Buildings in Hungary (28/12/2000) – felterjesztésben szereplő ingatlan),
- az egyedi védettség,
- a program megvalósításának realitása,
- a népi építészeti emlékek kutatásában, tervezésében jártas, referenciákkal rendelkező kutatók, szakértők, építészek bevonása az előkészítési dokumentációk elkészítése során,
- **a költségvetés megalapozottsága és a szakmai programhoz való illeszkedése,**
- a Támogatási Kérelem kidolgozottsága, szakmai megalapozottsága, igényessége,
- a tervezett hasznosítás illeszkedése a műemléki/történeti értékhez,

– az épület bemutatásából megismerhető történeti értékek megléte és azok építészeti minősége, valamint az ingatlan tervezett hasznosítása.

A Bírálóbizottság a támogatás – jellegéből adódóan – elsősorban az ingatlan legalább középtávú hasznosításában gondolkodó tulajdonosok értékmegőrző tevékenységét részesíti előnyben.

A Bírálóbizottság a formai szempontból már megvizsgált Támogatási Kérelmeket tartalmuk szerint értékeli, majd rangsort állít fel. Minden szakmailag elfogadható Támogatási Kérelemhez kapcsolódóan **a Bírálóbizottság javaslatot tesz a támogatás összegére is, amely az igényelt összegnél alacsonyabb is lehet.** A Támogatói döntés a szerződéskötés feltételeként jogi elvárásokat, a Bírálóbizottság véleménye alapján konkrét műszaki kikötéseket és szakmai elvárásokat, feltételeket határozhat meg.

A Bírálóbizottság a bírálat során az alábbi kategóriákba sorolja a kérelmeket:

a) Támogatási Kérelem támogatása a teljes igényelt összeggel (illetve tájházak esetében, veszélyeztetettségre tekintettel pozitív eltérési javaslattal);
b) Támogatási Kérelem támogatása csökkentett mértékkel;
c) Támogatás Kérelem feltétellel (pl. dokumentáció utólagos benyújtása, vagy műszaki kikötések) történő támogatása;
d) Támogatási Kérelem elutasítása.

A Bírálóbizottság javaslatának figyelembevételével aTámogató dönt a kérelmek támogatásáról, és legkésőbb a javaslat kézhezvételétől számított 15 (tizenöt) munkanapon belül kiküldi a döntésről az értesítéseket a felhasználói fiókba, rendszerüzeneten keresztüli formában a Kérelmezők részére. Az értesítés tartalmazza a megítélt támogatás igénybevételének feltételeit és a megvalósítás határidejét.

Elutasítás esetén a döntésről a Megvalósító szintén a felhasználói fiókon keresztül értesíti a Kérelmezőt. Az értesítés tartalmazza a Támogatási Kérelem elutasításának okát, illetve tartalmazhat a Bírálóbizottság által megfogalmazott szakmai véleményt is.

Részben támogatott kérelmek esetén is szükséges **a teljes -kérelemben rögzített és a Bírálóbizottság észrevételeit figyelembe vevő- szakmai program megvalósítása**.

Műszaki kikötések meghatározása esetén a Kérelmezővel a pénzügyi terv és szakmai program kikötéseknek megfelelő módosítása után köthető meg a Támogatási szerződés. Dokumentáció/irat utólagos benyújtásának előírása esetén a Kérelmező a Támogatási Szerződés megkötése előtt megküldi azokat Megvalósító részére. A módosításban, illetve a dokumentum megküldésében elvárható – meghatározott határidőn belüli- együttműködési kötelezettség nem teljesülése esetén, a Megvalósító a Támogatási Szerződés megkötését nem kezdeményezi.

7. Tájékoztatás a Támogatási Szerződés megkötéséről

Támogatott Kérelmek esetében – a szerződéskötési feltételek teljesülésével – a Megvalósító kezdeményezi a szerződéskötést, a Támogatási Szerződés letöltési lehetőségét biztosítja az online felületen.
Amennyiben a Kérelmező a szerződésben foglaltakkal egyetért, az abban szereplő kötelezettségeket, műszaki kikötéseket, pótlólag megkért dokumentációk benyújtását maradéktalanul vállalni tudja, úgy az általa aláírt – formai hibától mentes és a szerződéskötéshez szükséges dokumentumok teljességét tartalmazó – Támogatási Szerződés 3 aláírt példányát kézhezvételétől/letöltésétől számított 7 (hét) munkanapon belül köteles visszajuttatni a Megvalósító részére postai úton. A megítélt támogatás mértékének függvényében Megvalósító megszabhatja, hogy az aláírás közjegyző előtt történjen. A közjegyző díjazása, illetve a szerződés részét képező banki felhatalmazó levél kiállításának esetleges banki költsége a Kérelmezőt terheli.

A Támogatási Szerződéseket Megvalósító a hozzá beérkezéstől (3 /három/ aláírt példány) számított 15 (tizenöt) munkanapon belül írja alá, majd 1 (egy) aláírt példányt visszaküld a Kérelmezőnek.

A Bírálóbizottság döntésében meghatározott – nem jogi jellegű – szakmai kikötések és feltételek kétféle kategóriába eshetnek:
– a szerződéskötés feltételeként elvárt tevékenységek vállalása, vagy
- a szerződéskötés után megtartott helyszíni szemlén, a Mentor segítségével, a helyszín ismeretében pontosítható tevékenységek vállalása.
A fentieken túl az első helyszíni szemlén a Mentor a folyamat szakszerű lebonyolításához szükséges dokumentációkat, tevékenységeket és azok elvárt szakmai tartalmát, minőségét, szempontjait, egymásra épülését meghatározza és egy emlékeztetőben rögzíti.

8. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Nem támogatható olyan projekt, amely a beruházást, illetve a fejlesztést olyan ingatlanon kívánja megvalósítani, amely a Támogatási Kérelem benyújtásának időpontjában nem **per-, teher- és igénymentes (ide nem értve a haszonélvezeti vagy özvegyi jogot). A per-, teher- és igénymentességnek** legalább a megvalósítási időszak végéig kell fennállnia. (Magyar Állam, Önkormányzatok és kivételes esetben a Nemzeti Park tulajdonlásakor a használati szerződés a fenntartási kötelezettség időszaka alatt semmilyen jogcímen nem szüntethető meg.)
A támogatás – jellegéből adódóan – elsősorban az ingatlan legalább középtávú hasznosításában gondolkodó tulajdonosok értékmegőrző tevékenységét részesíti előnyben. A tehermentesség alól kivételt képeznek a Magyar Állam által a családtámogatási rendszer keretében nyújtott támogatások. (Pl. CSOK Plusz, falusi CSOK stb.). A CSOK-hoz tartozóan felvehető hitel, illetve egyéb megtakarításokhoz (pl. lakáskassza) kötődő hitel kapcsán felvezetett bejegyzés vagy feljegyzés ugyanakkor tehernek minősül.

Amennyiben a fejlesztést osztatlan közös tulajdonban álló és osztott használatú ingatlanon kívánják megvalósítani, a Támogatási Kérelem benyújtásának feltétele a tulajdonostársak között közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba (mely tartalmazza a

dokumentumban szereplők minden azonosító adatát, valamint legalább két tanú előtt aláírt) foglalt használati megállapodás csatolása. (Az osztott használat azt jelenti, hogy a tulajdonostársak az ingatlant vagy annak egy részét fizikailag elkülönülten használják.) Ilyen jogi helyzetben a szakmai vizsgálat részét képezi, hogy a tervezett beavatkozások megvalósíthatók-e a további tulajdonostársak és épületrészeik nélkül vagy sem.

A Kérelmezőnek a tulajdonjogát és a tehermentesség tényét (digitálisan lekérhető) **szemle típusú**, (nem teljes másolat) 30 napnál nem régebbi tulajdoni lap csatolásával szükséges igazolnia. Az egyszerűsített határozat típusú dokumentum tulajdoni lap másolatként nem használható. Adás-vételi szerződés a tulajdonjog igazolására nem elegendő.

Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan
- nincs a Kérelmező tulajdonában, vagy
- nincs a Kérelmező tulajdonában, de a Kérelmező vagyonkezelő vagy haszonélvező vagy
- nem a Kérelmező kizárólagos tulajdona,

úgy Támogatási kérelmet csak az alábbi feltételek mellett nyújthat be, valamint a Támogatási Kérelemhez értelemszerűen az alábbi dokumentumok csatolása szükséges:

1) Legalább olyan – a Kérelmező tulajdonjogának bejegyzési kérelmét széljegyen szerepeltető -tulajdoni lap, amelyből megállapítható, hogy a Kérelmező a kérelem benyújtását követő időpontban tulajdonjogot fog szerezni (azaz a tulajdonjog bejegyzési kérelmét a Megvalósítóhoz benyújtott kérelmet megelőzően benyújtotta az ingatlan-nyilvántartásba). Ebben az esetben a támogatási szerződés megkötése a Kérelmező tulajdonjogának bejegyzését és annak igazolását (tulajdoni lap vagy INYER határozat) követően lehetséges.
2) Tulajdonosi vagy vagyonkezelői nyilatkozat, illetve a tulajdonostárs, haszonélvező, vagy az özvegyi jog jogosultjának nyilatkozata arról, hogy az ingatlan tulajdonosa, vagyonkezelője, haszonélvezője, illetve az özvegyi jog jogosultja hozzájárul a Támogatási Kérelemben foglalt projekt megvalósításához és a támogatási időszak során megvalósuló (infrastrukturális) fejlesztések Kérelmező általi aktiválásához, továbbá épületfelújítás esetén az ingatlan – az Ávr. 102. § (1) bekezdésének irányelveinek megfelelően – a kötelező fenntartási időszakban a fejlesztés céljára rendelkezésre áll;

3) Önkormányzat, illetve Magyar Állam tulajdonában álló ingatlan esetén a használat jogcímét megalapozó okirat.

Az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet] 7. § (1) bekezdése alapján az alábbi esetben támogatható a fejlesztés, ha a támogatás nem minősül állami támogatásnak az EUMSZ 109. cikke alapján a 107. cikkének (1) bekezdése értelmében (pl. hatósági tevékenység, térítésmentesen hozzáférhető kulturális tevékenység vagy olyan, a kulturális és természeti örökség megőrzéséhez kapcsolódó tevékenység, amely nem tekintendő gazdasági tevékenységnek).

A Megvalósító a támogatásban részesülő Kérelmezővel – az Áht. és az Ávr. rendeletben meghatározott, – a szerződéskötéshez szükséges nyilatkozatok és dokumentumok benyújtását követően köti meg a Támogatási Szerződést.

Tájékoztatjuk a Kérelmezőket, hogy a megkötésre kerülő Támogatási Szerződésben az Ávr. 102. § (1) bekezdés irányelvei követendőek.
Építési beruházás **szakmai előkészítésére vonatkozó támogatás esetén 2 évig, épületfelújításra vonatkozó támogatás esetén 5 évig fenntartási kötelezettség terheli a Támogatottat,** vagyis a támogatott tevékenység megvalósítását, elszámolását és lezárását követően ezen időtartam alatt nem végezhet történeti értéket sértő beavatkozásokat, átalakításokat a támogatással érintett épületen, nem megengedett a támogatásból megvalósított tevékenységek fizikai megváltoztatása, módosítása.

Szakmai előkészítésre irányuló támogatás ellenőrzése során Támogató jogosult annak vizsgálatára is, hogy a támogatás eredményeként létrehozott anyagokat a Támogatott a Népi Építészeti Program elveivel összhangban használja-e fel. Ennek megsértése esetén a Támogatottat –a támogatás lezárásától – számított 2 (két) évig visszafizetési kötelezettség terheli, amelyet kamatokkal együtt köteles teljesíteni.

Építési beruházással járó tevékenységek esetén a megkötésre kerülő Támogatási Szerződésben – az Ávr. 102. § (1) bekezdésének megfelelően – a Kérelmező kötelezettséget vállal arra, hogy a beruházással létrehozott vagyont 5 évig csak a Megvalósító előzetes jóváhagyásával idegenítheti el, adhatja bérbe vagy más használatába, illetve terhelheti meg. Továbbá, amennyiben nem tesz eleget fenntartási kötelezettségének, hogy a támogatással megvalósított veszélyelhárítási, állagvédelmi, felújítási tevékenység eredményét 5 évig fenntartja, és a további veszélyhelyzet kialakulását megelőzi, úgy ennek megsértése esetén a Támogatottat –a támogatás lezárásától –számított 5 (öt) évig Visszafizetési kötelezettség terheli, amelyet kamatokkal együtt köteles teljesíteni.

9. A megvalósításhoz szükséges engedélyek igazolásának módja

A *szakmai előkészítésre irányuló kérelmeknél* a kiválasztott tevékenységekhez előzetesen nem szükséges hatósági engedélyek csatolása. (Pl.: restaurátori, kutatási engedély a támogatott tevékenységek megvalósítási időszakában beszerezhetők.) A hatósági **engedélyezési/bejelentési eljárások szükségességének hatósági igazolását** azonban az online felület védettség függvényében kérheti, mely hatósági dokumentum arra vonatkozóan segíti a Kérelmezőt, hogy előzetes hivatalos tájékoztatást kap arról, hogy az ingatlanon tervezett felújítás tervanyagát szükséges lesz-e valamely eljárásra benyújtania.

Épületfelújításra vonatkozó kérelem esetén védettség és a hatályos jogszabályok függvényében **tervtanácsi véleményezés/ építési engedély/ örökségvédelmi engedély/ örökségvédelmi**

bejelentés/ településképi bejelentési eljárás lefolytatása szükséges, melyről szóló hivatalos határozat vagy igazolás kérelemhez csatolása feltétel.

Amennyiben az online felület nem kér mindent, abban az esetben is kérjük az épületükre vonatkozó összes engedélyt, határozatot feltölteni. Előfordulhat, hogy az adott eljárás már elindításra került, de az engedély, határozat még nem áll rendelkezésre a kérelem benyújtásának időpontjáig, ebben az esetben az eljárás elindítását igazoló hivatalos dokumentumot szükséges az érintett ponthoz feltölteni.

Kérelmező saját nyilatkozata vagy tervezői, szakértői nyilatkozat az eljárás lefolytatásának szükségességéről nem elegendő, nem fogadható el!

10. A saját forrás biztosítására vonatkozó tájékoztató

A Támogatási Kérelem benyújtásához szükséges a Kérelmező részéről a saját forrás rendelkezésre állásának igazolása. Saját forrásként a kérelemben tervezett teljes projektköltség minimum 20%-ának meglétét kell igazolni természetes (magán)személyek, önkormányzatok (ideértve a kisebbségi önkormányzatokat is) és tájházak esetében.
Minden egyéb Kérelmező esetében (pl. gazdasági társaság, egyház stb.) saját forrásként a felmerülő összköltség minimum 50%-ának meglétét kell igazolni.

Saját forrás igazolásának módja:

- **Helyi önkormányzat, kisebbségi önkormányzat, társulás esetén:**
  - a képviselő-testületi, társulási tanácsi határozat, vagy
  - a képviselő-testület költségvetési rendeletébe, határozatába foglalt – a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó – felhatalmazás alapján a polgármester, nemzetiségi önkormányzat elnöke, illetve társulási tanács elnöke 30 napnál nem régebbi nyilatkozata az önerő számszerű rendelkezésre állásáról, amelyet a gazdasági vezető, vagy a kötelezettségvállalásra jogosult személy pénzügyi ellenjegyzőként aláírt. A nyilatkozat mellett a felhatalmazó rendelet is benyújtandó.;
- **Természetes és jogi személyek, egyéb szervezetek esetén:**
  - magyarországi számlavezető intézmény eredetiben aláírt 30 napnál nem régebbi hiteles igazolása, amely tartalmazza a kérelemben megadott banki folyószámla számát, valamint a banki folyószámla, esetleges értékpapírszámla (Kérelmezővel megegyező) tulajdonosát, továbbá a minimum a szükséges önerő összegét, valamint **a számlanyitás időpontját**. Internetbanki felületről lementett számlakivonat és számlatörténet stb. nem fogadható el.

Bankszámlakivonat abban az esetben fogadható el hiteles banki igazolásként aláírás nélkül, ha ez a banki dokumentumon szerepel és azt a Bank az általa kiadott számlakivonaton eredetileg feltüntette.

Tájházak esetében a bírálati folyamat során a Bírálóbizottság szakmai javaslatára különösen veszélyeztetett emlékek esetén az elvárt önrész mérsékelhető a felmerülő összköltség minimum

10%-ára. Erről a Megvalósítóként eljáró Teleki László Alapítvány a Támogatói döntésben rendelkezik, így a kérelem benyújtásánál nem releváns.

Nem tekinthető saját forrásnak az államháztartás központi alrendszeréből kapott más költségvetési támogatás.

Felhívjuk a Kérelmezők figyelmét, hogy a támogatás lebonyolítására új, külön bankszámla nem hozható létre! Minden esetben a meglévő, mindennapos használatban lévő bankszámlaszámát szükséges a Kérelmezőnek megadnia a kérelem kitöltésekor. A saját erő forrásául szolgáló, a támogatás pénzforgalmára megadott bankszámla megadása kötelező a Támogatási Szerződésben és ezt a számlát a támogatás megvalósítását követő **fenntartási időszak lezárultáig fenn kell tartani.** Ennek megszegése esetén a Kérelmező a Program további támogatási lehetőségeiből kizárja magát.
Támogatás esetén a támogatási szerződés megkötéséig **a megvalósításhoz szükséges saját forrásnak a kérelemben megadott bankszámlán szükséges rendelkezésre állnia**. Erre vonatkozóan a Megvalósító újabb banki igazolást kérhet be, amennyiben a Támogatási Kérelemben a saját forrás rendelkezésre állását más bankszámlán vagy értékpapír/megtakarítási számlán igazolta a Kérelmező. Megítélt támogatás esetén a támogatás folyósítása a kérelemben megadott bankszámlaszámra történik.

Felhívjuk a Kérelmet benyújtók figyelmét, hogy amennyiben a **tényleges költségek** a költségtervben szereplő költségekhez képest a megvalósítás során **emelkednek**, úgy a többletköltségekhez kapcsolódó fedezet megteremtéséről a **költségvetésen belüli átcsoportosítással, vagy saját forrásból köteles a Támogatott gondoskodni** a támogatott tevékenység **szakmai tartalmának csökkenése nélkül.**
Az Ávr. 97 §. (4) bekezdése alapján, ha a támogatott tevékenység összköltsége csökken a tervezetthez képest, a támogatás összegét az összköltség csökkenésének arányában csökkenteni kell, több forrás esetén az eredeti arányoknak megfelelően. A támogatott tevékenység összköltségét a Költségtervben meghatározott tényleges költségcsökkenések arányában kell csökkenteni.

Épületfelújításra vonatkozó kérelem esetén kérjük mérlegeljék kérelmük szakmai programját a rendelkezésükre álló saját forrás figyelembevételével. Kisebb saját forrás esetén érdemes **ütemezett felújításban** gondolkozni, hogy részbeni támogatás megítélése mellett is eredményesen megvalósítható lehessen a kérelemben megfogalmazott tevékenység, ezzel a felújítás előrehaladása.

11. Védettség igazolása

Védetté nyilvánított ingatlannak számít: a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 21. § d) pontja alapján vezetett központi, közhiteles műemléki hatósági nyilvántartásban **egyedi műemlék**ként szereplő örökségi elem, vagy védetté nyilvánított ingatlanok együttese (**műemléki környezet (MK), műemléki jelentőségű terület (MJT)**), vagy helyi önkormányzati rendeletben jogerősen megállapított **helyi egyedi vagy területi védelem alatt álló** népi építészeti emlék.

A Programban való részvétel fontos alapfeltétele, hogy a Kérelemben megnevezett épület a fentiek közül valamilyen védettséggel rendelkezzen, és ezt országos védelem esetén a hatósági nyilvántartás, helyi védelem esetén helyi rendelet is igazolja. Ideiglenes védelem nem elegendő!

Nem számít védett épületnek, ha az ingatlanon lévő védettség célja nem a Kérelemmel érintett épület vagy épületegyüttes egyik tagjának védelme, hanem például egy, a telken lévő szobor áll műemléki védelem alatt (ebben az esetben csak a szobor vonatkozásában nyújtható be Támogatási Kérelem). Amennyiben egy történeti épületegyüttesnek csak egyik eleme védett, szakmai vizsgálat dönt a többi épület Programba bevonhatóságáról a Program azon szakmai alapelve szerint, hogy a történeti épületegyüttes, a porta egységét óvja. A területi védelem alatt álló együttesek esetén az egyedi népi építészeti értéket hordozó épületek, épületelemek (jellemzően külső, homlokzati) értékőrző-megújító felújítása támogatott elsődlegesen. Tehát olyan épület vagy építmény helyreállítása támogatható, amely egyedi vagy területi védelem alatt áll és egyben népi építészeti emlék is. A két feltétel együttes fennállása szakmai ellenőrzés tárgyát képezi, nem teljesülés esetén a Kérelem érdemi bírálat nélkül elutasításra kerül.

- **Országos védettség igazolása:** a műemléki törzsszám, azonosítószám megadásával történik.

- **Helyi védettség megfelelő igazolása:**

A Népi Építészeti Program jelen támogatási kiírás keretén belül, olyan helyi védett épület esetében nyújtható be támogatási kérelem, mely helyi önkormányzati rendeletben **a kérelem benyújtásáig jogerősen megállapított helyi egyedi vagy helyi területi védelem alatt álló építészeti emlék.**
A helyi védettség igazolását az alábbi jogszabályi környezet szabályozza:

- *A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló* ***419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet*** *szerint:*

27. § *(2) A településképi rendelet állapítja meg*

a) *a helyi építészeti örökség területi és egyedi védelmét (a továbbiakban együtt: helyi védelem), illetve a védelem megszüntetését,*

31. § (1) *Helyi védelem alatt áll az a helyi építészeti örökség, amelyet a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi vagy kerületi önkormányzat – településképi rendeletében védetté nyilvánít. A helyi védelem célja a település szempontjából hagyományt őrző, az ott élt és élő emberek, közösségek munkáját és kultúráját tükröző sajátos megjelenésű, a településképet meghatározó építészeti és táji érték védelme.*

(2) *A településképi rendelet helyi védelmi előírásai tartalmazzák a helyi építészeti örökség feltárására, számbavételére, védetté nyilvánítására, fenntartására, a védelem megszüntetésére, a védettséggel összefüggő korlátozásokra, kötelezettségekre, továbbá a védett helyi építészeti örökség nyilvántartására vonatkozó követelményeket.*

(3) *A településképi rendelet helyi védelmi előírásai tartalmazhatják a helyrehozatali kötelezettség előírásának rendjét, a teljesítéséhez nyújtandó önkormányzati támogatást - adókedvezményt és egyéb támogató, ösztönző intézményt -, valamint a védett építmény rendeltetésszerű használatához szükséges mértéket meghaladó költségek megtérítését, a kedvezmények mértékét és módját.*

- A már hatályát vesztett ***településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény*** *szerint:*
14. § (2b) ***2017. december 31-ét követően településképi rendelet hiányában***
a) a helyi építési szabályzat vagy az építészeti örökség helyi védelméről szóló önkormányzati rendelet helyi építészeti örökség védetté nyilvánítását és védettség megszüntetését megállapító előírásait
b) a reklámok, reklámhordozók és cégérek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról szóló, valamint a településképi bejelentési eljárásról szóló önkormányzati rendelet reklámok és reklámhordozók elhelyezésére vonatkozó előírásait – a Módtv. rendelkezéseivel és a végrehajtására kiadott jogszabályokkal való összhang biztosítása érdekében –
2018. december 31-ig lehetett alkalmazni.

A fentiek alapján a védettség igazolása helyi védelem esetén településképvédelmi rendeletbe foglaltan lehetséges. A teljes terjedelmű (mellékleteivel együtt) hatályos rendelet bemutatása szükséges, melyből egyértelműen megállapítható az adott ingatlanra vonatkozó védettség. Képviselő-testületi határozat, a 2026. évi C. törvény előtt született Helyi Építési Szabályzat, örökségvédelmi rendelet, arculati kézikönyv, település fejlesztési terv stb. helyi védettség igazolására **nem alkalmas.**

A magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény (Méptv.), valamint a kapcsolódó végrehajtási rendeletek (köztük a legfrissebb *449/2025. (XII. 29.) Korm. rendelet*) új alapokra helyezték az épített örökség védelmét és az országos nyilvántartási rendszert.

Azon települések vonatkozásában, ahol *A magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény (Méptv.)* és a kapcsolódó jogszabályi változások alapján **a településkép védelméről szóló rendelet helyi védelemre vonatkozó előírásait átemelték a HÉSZ-be, ott a helyi védettség a HÉSZ bemutatásával igazolható.**

Az épület országos műemléki (műemlék, MK, MJT) védettségéről a következő felületeken kaphat felvilágosítást:
-Országos Építésügyi Nyilvántartás: https://oroksegvedelem.e-epites.hu
- területileg illetékes kormányhivatal építésügyi és örökségvédelmi osztály: www.kormanyhivatalok.hu
- Társadalmi Kapcsolatokért és Kultúráért Felelős Minisztérium, Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság

-Helyi védelem esetén a települési vagy kerületi jegyző adhat felvilágosítást, a helyi egyedi vagy területi védelmet a településkép védelméről alkotott helyi önkormányzati rendelet állapítja meg. Az önkormányzati rendeletek jellemzően megtalálhatóak a Nemzeti Jogszabálytárban: https://njt.jog.gov.hu/or , illetve a helyi védettség megléte a helyi emlékek országos nyilvános adatbázisában is ellenőrizhető: https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/fooldal

12. Tájékoztatás a projekt megvalósításáról, finanszírozásról

A megítélt támogatási összeg teljes egészében **támogatási előleg** formájában kerül kifizetésre a Kérelmező/Támogatott részére. A Támogatási Szerződés **ütemezett kifizetést** is meghatározhat a rögzített feltételekkel és határidőkkel. A támogatott tevékenység megvalósítását **mentori program** segíti, mely a folyamat kísérését, helyszíni egyeztetéseken a műszaki megoldások helyes megválasztását, a teljesítések magas színvonalú szakmaisággal történő elkészítését támogatja.

A projekt megvalósítási időszaka: 2027. március 1. és 2027. október 31. között van.

A támogatási összeg terhére elszámolható költségek:

- építéstörténeti dokumentáció és értékleltár készíttetésének költsége,
- történeti érték állapotfelmérése, dokumentálása és szaktanácsadás, − szakértői (faanyagvédelmi, statikai, diagnosztikai, restaurátori, malomtechnológiai) dokumentáció elkészítésének költsége,
- építészeti tervezési költségek,
- tervezői költségvetés kiírás költsége,
- építőipari kivitelezési költségek,
- restaurálási költségek,
- műszaki ellenőr díjazása, tervezői művezetés, egyéb szakértő költsége,
- jelzálogjog bejegyzés költsége (amennyiben a támogatási szerződés aláírásával egyidejűleg kerül alapításra).

Nem elszámolható költségek:

- pályázatíró díja,
- generálkivitelezői/ építésszervezési szolgáltatás díja,
- saját munkateljesítmény díja,
- a munkavégzéshez szükséges szerszámok beszerzésének ellenértéke,
- telken kívüli gépészeti, elektromos szerelési munkák,
- bútorok, gépészeti és egyéb berendezések,
- személyi jellegű juttatások költsége,
- projektmenedzsment jellegű költségek,
- hatósági eljárási díjak, illetékek, postai költségek,
- fénymásolás, szkennelés költségei,
- utazási költségek,
- banki, közjegyzői költségek.

A projekt megvalósulását követően a Kérelmező a támogatással létrehozott felújítási munkákra vonatkozó szakmai és pénzügyi előrehaladást beszámoló keretében hiánytalanul feltölti az online felületre, valamint az elszámolni kívánt tételek esetén minden alátámasztó dokumentációt köteles benyújtani a Megvalósítónak, úgymint visszaigazolt megrendelés, szerződés, teljesítési igazolás, kifizetés bizonylata stb. A pénzügyi elszámolás ütemezett menetéről a Megvalósító tájékoztatást ad az online felületen a Kérelmező részére a Támogatási Szerződés megkötését követően.

A Megvalósító a támogatásban részesített ingatlant és az ott megvalósítani kívánt tevékenység szakszerűségét a Támogatási Kérelem beadásától kezdődően helyszíni bejárással ellenőrizheti, annak véleményezését a bírálati szakaszban a Kérelem elbírálásában felhasználhatja. A Támogatási Szerződésben rögzített feltételek mentén a folyamatban lévő munkák szakmai megfelelőségét és műszaki indokoltságát, a támogatási forrás hatékony és gondos felhasználását a Megvalósító által felkért szakértő Mentor helyszíni szemlén figyelemmel kíséri, arról emlékeztetőt készít, mely a támogatás-felhasználási folyamat kötelező eleme.

A Mentor a helyszínen látottak figyelembevételével érvényesíti a Bírálóbizottság döntésében meghatározott kikötéseket és feltételeket, valamint pontosítja a folyamat szakszerű lebonyolításához szükséges dokumentációkat és azok elvárt szakmai tartalmát, illetve tevékenységeket. A szemle emlékeztetője a folyamatot segítő online felületre feltöltésre kerül. Az elszámolás folyamatában az emlékeztető a megvalósított tevékenység szakmai értékelésének megítélését segíti. A támogatási igényt benyújtó Kérelmező köteles elviselni és tűrni a helyszíni ellenőrzést, abban tevékenyen részt vállalni, a megítéléshez szükséges dokumentációkat a szakértő Mentor részére rendelkezésre bocsátani, a folyamatban főbb résztvevőket a helyszíni ellenőrzéskor az együttműködésre bírni, és általánosan segíteni a folyamatot.

A már megkötött támogatási szerződéstől történő **támogatotti elállás vagy a Támogatott szerződésszegő magatartása miatti támogatói elállás esetén Támogató addig keletkezett költségeit a Támogatott köteles megtéríteni.**

A támogatás céljaival ellentétes folyamat vagy helyzet fennállásának észlelésekor, a Támogatási Szerződés szerinti tevékenységek megvalósulását veszélyeztető vagy ellehetetlenítő esetben a támogatás felfüggesztésre kerülhet, és visszafizetésre kötelezhető a támogatott tevékenység megvalósításáért felelős kedvezményezett Támogatott. Ennek részletes szabályait a támogatási szerződés megkötésekor átadott ÁSZF tartalmazza.

A Támogatási Szerződésben rögzített műszaki tartalom változása esetén, illetve támogatott tevékenységek megvalósulását vagy annak időpontját veszélyeztető vagy ellehetetlenítő esetben a Támogatott köteles a Megvalósítót mielőbb írásban tájékoztatni.

A Támogatási Szerződés szerinti tevékenységek megvalósulásának forrásoldali támogatását veszélyeztető vagy ellehetetlenítő esetben a Megvalósító a Támogatottat mielőbb írásban tájékoztatja.

13. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató

A közbeszerzési kötelezettség megállapításához, a közbeszerzési eljárások szabályos lefolytatásához minden esetben a hatályos közbeszerzési törvényt és végrehajtási rendeleteit kell alkalmazni, amelyekről a Közbeszerzési Hatóság www.kozbeszerzes.hu honlapján is lehet tájékozódni.

A projekt megvalósítása során a Kérelmezőnek különös figyelmet szükséges fordítaniuk a **beszerzések során** a közpénzek ésszerű, hatékony és felelős felhasználására, a verseny

tisztaságára, esélyegyenlőségre, nyilvánosságra, és az egyenlő elbánás elvének megfelelő eljárásra.

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a Kérelmező feladata. A közbeszerzésre kötelezett személyek és szervezetek körét a hatályos közbeszerzési törvény (2015. évi CXLIII. tv.) határozza meg.

14. A Megvalósító biztosíték igénye

A Megvalósító a támogatási összegek esetleges visszafizetésének biztosítására alapesetben a Támogatott valamennyi bankszámlájára vonatkozó **számlanyilatkozatot** és **banki felhatalmazó levelet (inkasszót)** kér (a támogatási szerződés mellékleteként).

Visszafizetési kötelezettség merülhet fel különösen akkor, ha a kiutalt támogatás felhasználása nem teljes körű, nem illeszkedik a program elveihez, vagy ha -pl. a Támogatott együttműködésének hiánya miatt- a Támogató eláll a szerződéstől.

Jelzálogjog előírása egyedi mérlegelés alapján

A Megvalósító az alábbi körülmények mérlegelését követően dönthet úgy, hogy a támogatási szerződés megkötésével egyidejűleg jelzálogjog alapítására vonatkozó -ügyvéd által ellenjegyzett vagy közokiratba foglalt- szerződést is köt.

A Megvalósító -az Ávr. 84. § (2) bekezdés b) pontja alapján- a rendelkezésre álló kockázati tényezők egyedi mérlegelése alapján jogosult a Támogatási szerződés megkötésének feltételeként az ingatlanra vonatkozó **jelzálogjog** és az azt biztosító **elidegenítési és terhelési tilalom** bejegyzését előírni, különösen az alábbi esetekben:

a) Támogatási összeghatár alapján:
Az ingatlanra megítélt támogatás összege – az eddig megítélt támogatásokat is figyelembe véve – meghaladja a **15 000 000 Ft-ot**.

b) Hiányos vagy nem megfelelő korábbi együttműködés esetén:
Ha a Kérelmező korábbi támogatásai során a megvalósítás, mentorálás vagy adminisztráció során nem megfelelően működött együtt, különösen:

- a szakmai, pénzügyi, adatszolgáltatási és dokumentum-feltöltési kötelezettségeit csak többszöri felszólításra vagy jelentős késedelemmel teljesítette; és/vagy
- a mentori útmutatásokat és a programiroda utasításait rendszeresen figyelmen kívül hagyta; és/vagy
- a Támogatott oldalán felmerülő problémák miatt a normál ügymenetet jelentősen meghaladó mértékű mentori, szakmai és pénzügyi többleterőforrásra volt szükség (az együttműködési fegyelem hiánya).

Kivétel: A szakmai előkészítésre vonatkozó kérelmek esetén jelzálogjog bejegyzése nem kérhető.

A fentiekben meghatározott feltételek közül akár egyetlen feltétel fennállása esetén is dönthet a Megvalósító a jelzálogjog bejegyzésének előírásáról. Erről a Megvalósító a Támogatottat a támogatói levélben tájékoztatja.

Ilyen döntés esetén a támogatott tevékenységek megkezdésére, valamint az első helyszíni szemle megtartására kizárólag a jelzálogjog bejegyzésének igazolását követően kerülhet sor. A bejegyzés igazolására legalább a jelzálogjog iránti kérelem széljegyzését tartalmazó tulajdoni lap szolgálhat.

Amennyiben a Támogatott a támogatás igénybevételének feltételeként meghatározott jelzálogjog bejegyzését nem vállalja, a megítélt támogatást nem veheti igénybe, és Megvalósító támogatási szerződést nem köt vele.
Megvalósító e tárgyban hozott döntését nem köteles indokolni.

A jelzálogjog bejegyzésével kapcsolatos eljárást a Támogatott kezdeményezi az illetékes ingatlan-nyilvántartási hatóságnál. A jelzálogjog alapítása a Megvalósító által elkészített okirat tervezete alapján történik, amelyet a Megvalósító a Támogatott rendelkezésére bocsát.
A jelzálogjog alapításával és bejegyzésével kapcsolatos költségek a támogatás terhére elszámolhatók, azonban azokat a Támogatott köteles a bejegyzéshez szükséges időpontban megelőlegezni.
Támogató a biztosíték(ok) fenntartását a fenntartási időszak végéig kéri.

Fizetési kedvezmények és biztosítékuk visszafizetési kötelezettség esetén

A támogatás megvalósítása során előfordulhat olyan helyzet – így különösen elszámolási probléma, a támogatott tevékenység részleges vagy teljes meghiúsulása, illetve visszafizetési kötelezettség keletkezése esetén –, amikor a Támogatott a felhasznált támogatás teljes vagy részbeni összegének visszafizetését nem tudja egy összegben teljesíteni.
A visszafizetési kötelezettség teljesítésének elősegítése érdekében a Támogató – mérlegelése alapján az alábbi fizetési kedvezményeket biztosíthatja:

– **fizetési haladék** engedélyezése legfeljebb **3 hónap** időtartamra;
– **részletfizetés** engedélyezése legfeljebb **6 hónap** időtartamra.

Amennyiben a Támogató fizetési haladékot vagy részletfizetést engedélyez, a visszafizetendő összeg és annak esetleges járulékai biztosítékául a Támogató javára ingatlanon alapított **jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését** írhatja elő.
Az ezzel kapcsolatos valamennyi költség a Támogatottat terheli, és az ilyen költségek a támogatás terhére nem számolhatók el.

15. Kötelező információszolgáltatás

Amennyiben a Kérelmező a Kormány vagy miniszter irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szerv, az állam közvetlen vagy közvetett többségi befolyása alatt álló gazdasági

társaság, önkormányzat, egyház, vagy civil szervezet és a támogatás folytán a 575/2021. (X. 12.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik, akkor **köteles** a rendelet szerinti adatokat szolgáltatni az **OBMR** rendszerbe. Továbbá hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítését és a beruházás megvalósítását jogszabályban meghatározottak szerint ellenőrizzék és köteles a OBMR vonatkozásában kapcsolattartó személyt kijelölni.

A támogatási igény jogosságát, a költségvetési támogatás és a saját forrás felhasználását jogszabályban és a Támogatási Szerződésben és az ÁSZF-ben meghatározott szervek ellenőrizhetik. A támogatás felhasználásával kapcsolatos ellenőrzés-tűrési és adatszolgáltatási kötelezettségére vonatkozó további szabályokat az Áht. 54. §, továbbá az Ávr. 100. § tartalmazza.
A Népi Építészeti Program szakmai vezetésével megbízott Teleki László Alapítvány az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseinek megfelelően a támogatásokra vonatkozó döntéseket folyamatosan nyilvánosságra hozza, a Támogatási Szerződésekkel érintett ingatlanok népi építészeti értékeinek bemutatását kommunikációjában felhasználja, az ezen tevékenységében való együttműködést Támogatott részéről elvárja. A Teleki László Alapítvány a Népi Építészeti Program megvalósítása folyamatában a tudomására jutott információkat, dokumentációkat tárolja, rendszerezi, értékeli és a Népi Építészeti Program céljaival összeegyeztethető módon felhasználja.

16. Egyéb tájékoztatás

Felhívjuk a Kérelmet benyújtók figyelmét, hogy a **regisztrációkor megadott** név, székhely/cím, e-mail-cím, képviselő személye, adószám, bankszámlaszám, tulajdonosi viszony, gazdálkodási forma és egyéb **adatok változásait haladéktalanul, de legkésőbb 8 (nyolc) napon belül jelezniük szükséges a Megvalósító/Támogató felé a fenntartási időszak végéig. Az adatok változását – az e-mail cím kivételével - hiteles dokumentummal igazolniuk szükséges.**

A Kérelmező személyében való változás a kérelem benyújtását követően nem lehetséges.

A Kérelmező által a kérelemmel érintett ingatlanra benyújtott **Támogatási Kérelemre megítélt támogatás nem ruházható át**.

A Kérelmező ellen indult csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárást – **8 (nyolc) napon belül – köteles** a Megvalósítónak **bejelenteni**.

Javasolt a benyújtási határidőt megelőzően, minimum 8 (nyolc) munkanappal korábban megkezdeni a Népi Építészeti Program online felületén a regisztrációt.
A felület lehetővé teszi a Támogatási Kérelem adatainak, a szükséges dokumentációk benyújtásának folyamatos rögzítését, a feltöltés egyes fázisai időszakosan is menthetők.

A támogatási kérelem benyújtásának utolsó lépéseként a felület által generált nyilatkozatok letöltése, kinyomtatása, aláírást követő feltöltése szükséges.

Kérjük a benyújtáshoz szükséges idő- és eszközigény figyelembevételével kalkuláljanak!

Felhívjuk figyelmét, hogy **kellő alapossággal ismerje meg a Népi Építészeti Program szakmai elvárásait, a támogatás odaítélésének szakmai feltételeit**, mert Támogató bármikor jogosult a támogatástól elállni, amennyiben a Program szakmai elveinek teljesülését érzi veszélyben. Ekkor a Támogatottat az addig kifizetett támogatás kamatokkal növelt visszafizetése terheli, illetve egy éppen megkezdett támogatásnál az addig felmerült költségek megtérítése.

A Kérelmező felelősséget vállal azért, hogy

- a támogatási kérelem kitöltésekor, továbbá a csatolt dokumentumokban valós adatokat ad meg.
- az általa benyújtásra kerülő bármilyen irat, dokumentum nem sérti más személynek az Infotv-ben védett személyiségi jogait, és a Kérelmező rendelkezik mindazon beleegyezéssel, engedéllyel, felhatalmazással, amely az érintettől a reá vonatkozó adatok felhasználásához szükséges.

A Kérelmező tudomásul veszi, hogy ezek esetleges hiányából fakadó jogkövetkezmények teljes mértékben a Kérelmezőt terhelik.

A Kérelmező jogosult a Támogatási szerződés aláírásáig a kérelmét a Megvalósítóhoz intézett írásbeli nyilatkozattal indoklás nélkül visszavonni és a támogatási kérelemtől elállni.
A Támogató jogosult elállni a támogatástól, ha a Támogatott a Támogatásról szóló döntés közlését követően a Támogatói levélben megjelölt határidőig nem veszi fel a kapcsolatot a Támogatóval vagy annak képviselőjével, illetve amennyiben a Támogatási szerződés aláírása az értesítéskor megjelölt határidőt meghaladja, illetve a szerződéskötési folyamat során kiderül, hogy a Kérelmező nem valós adatokat közölt, vagy a személyében kizáró körülmény merül fel.
A Megvalósító jogosult elállni a támogatástól, ha a Kérelmező személyében a kérelem benyújtását követően változás következik be.

Az országos műemléki védelem esetén, - amennyiben jogszabályi változás miatt a nyilvántartás változik - a hatályos jogszabálynak megfelelően történik az ellenőrzés.

A támogatást igénylő a kérelem benyújtásával kijelenti, hogy a támogatási feltételeket és kötelezettségeket megismerte, megértette és elfogadja. Meghatalmazott, pályázatíró vagy más közreműködő igénybevétele nem mentesíti a támogatást igénylőt a vállalt kötelezettségek teljesítése alól.

A Népi Építészeti Program támogatási rendszerének működésére vonatkozó információk a www.nepiepiteszetiprogram.hu (www.telekialapitvany.hu) oldalon érhetőek el. E-mail-en és telefonon történő megkeresésre csakis közvetlenül a Kérelmező/Támogatott vagy igazolt Meghatalmazottja számára nyújtható információ, amelyek elvárható felelősséggel történő felhasználásáért a Kérelmező/Támogatott felel egyedül.

A Tájékoztatóban és az Útmutatóban ismertetett támogatási lehetőséggel kapcsolatban további **információ és felvilágosítás az alábbi elérhetőségeken kérhető**:

E-mail: kapcsolat@nepiprogram.hu
Javasolt a Tájékoztatóban és az Útmutatóban foglaltak értelmezését az online felületen megtalálható további dokumentumokkal kezdeni, különösen a **Gyakran Ismételt Kérdések** és a **Műszaki Segédlet** és a szakmai elvárásokat rögzítő mintadokumentációk kívánnak segíteni az eligazodásban.

17. A Tájékoztatóval, a projekt kiválasztási eljárással és a projekt megvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról;
2007. évi CLXXXI. törvény a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról;
2015. évi CXLIII. törvény a közbeszerzésekről;
2000. évi C. törvény a számvitelről;
2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről;
2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról;
2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről;
2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információ szabadságáról;
2023. évi C. törvény a magyar építészetről;
368/2011 (XII. 31) Korm. rendelet az államháztartási törvény végrehajtásáról;
449/2025. (XII. 29.) Korm. rendelet a műemlékvédelemmel kapcsolatos szabályokról;
419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről;
281/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet az építésügyi hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről;
191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről;
266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről,
1601/2016. (XI. 8.) Korm. határozat a Népi Építészeti Program létrehozásáról
1021/2019. (II. 6.) Korm. határozat a Népi Építészeti Program folytatásáról

Az építészeti-műszaki dokumentáció tartalmát az építésügyi hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről szóló 281/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.